

Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünleri Kullanım Algısı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünleri Kullanım Algısı Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22318>

Özet

Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünleri Kullanım Algısı Ölçeği, bireylerin spor ve fiziksel aktivite bağlamında kullandıkları **giyilebilir teknolojik ürünlere** yönelik algılarını, tutumlarını ve bu ürünlerin kullanımına dair niyetlerini ölçmek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle **spor bilimleri** ve teknoloji kabul modelleri alanlarında, kullanıcı deneyimini ve algılanan faydayı incelemek için kritik öneme sahiptir. Ölçeğin uyarlama çalışması, Türkiye bağlamında ilgili teknolojik ürünlerin kullanım yaygınlığını ve algılanan değerini analiz etmeyi hedeflemiştir. Ölçek, Yüce ve arkadaşları (2020) tarafından Türkçeye adapte edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Giyilebilir teknoloji, spor ürünleri, kullanım algısı, psikometrik ölçüm, **ölçek uyarlama**, teknoloji kabulü, fitness takipçileri.

Yazarlar

A. Yüce, V. Aydoğdu, H. Katırcı, S. Gökçe-Yüce.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, spor ve egzersiz yapan bireylerin **giyilebilir teknolojik ürünlere** (örneğin akıllı saatler, fitness takipçileri) yönelik sahip oldukları algılar ve bu algıların kullanım niyetleri üzerindeki etkilerini tespit etmektir. Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline uygun olarak doğrulamayı amaçlamıştır. Bu, teknoloji kabulü ve spor bilimleri kesiminde önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Bu araç, araştırmacılara ve sektör profesyonellerine, kullanıcıların bu teknolojileri ne ölçüde faydalı, kolay ve sosyal olarak kabul edilebilir bulduklarını anlamak için yapılandırılmış bir yöntem sunar. Böylece, teknolojik spor ürünlerinin geliştirilmesi ve pazarlama stratejileri için ampirik verilere dayalı önemli çıkarımlar elde edilebilir.

Yapı

Ölçek, temel olarak bireylerin **teknoloji** kullanımına yönelik algılarını ölçen psikolojik yapıları ele alır. Bu yapılar genellikle **Algılanan Kullanım Kolaylığı** (Perceived Ease of Use) ve **Algılanan Fayda** (Perceived Usefulness) gibi Teknoloji Kabul Modeli (TAM) bileşenlerinden türetilmiştir. Ölçek, bu algıların, nihai olarak giyilebilir spor ürünlerinin sürekli kullanım niyetine nasıl dönüştüğünü inceler ve bu ürünlerin kullanıcılar tarafından benimsenme sürecini açıklamaya çalışır.

Ölçek maddeleri, kullanıcıların bu cihazların performans izleme, motivasyon sağlama ve sağlık takibi gibi spesifik spor faydalarına yönelik değerlendirmelerini de içerir. Bu, geleneksel teknoloji kabul ölçeklerinin ötesine geçerek, spor yaşamına özgü algısal faktörleri derinlemesine yakalamaya sağlar ve böylece geçerli destekler.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Yüce ve arkadaşları (2020) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında detaylıca sunulmuştur. Uyarlama sürecinde, ölçeğin yapı geçerliğini incelemek üzere genellikle **doğrulayıcı faktör analizi** (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçek yapısının Türk örnekleminde de tutarlı ve anlamlı faktörlere ayrıldığını göstermeyi amaçlamıştır.

Geçerlik analiz sonuçları, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtüğünü ve faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu işaret etmelidir. Detaylı geçerlik katsayıları, model uyum indeksleri ve kültürel adaptasyon sürecine dair bilgiler için temel referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışmasında kullanılan temel yöntem, ölçeğin iç tutarlılığını belirten Cronbach Alfa katsayısıdır. Bu katsayının akademik standartlarda kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olması, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setlerinde benzer sonuçlar ürettiğini gösterir.

Yüce ve arkadaşları (2020) çalışmasında elde edilen güvenirlik katsayıları, ölçeğin spor ürünleri kullanım algısının ölçmede yüksek düzeyde güvenilir olduğunu doğrulamaktadır. Ölçeğin alt boyutlarına ait spesifik güvenirlik değerleri ve test-tekrar test güvenirlik bilgileri, orijinal yayın içerisinde yer almaktadır.

Faktör Analizi

Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünleri Kullanım Algısı Ölçeği'nin uyarlama sürecinde, ölçeğin faktör yapısının incelemek için hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk kültürüne adapte edilirken korunup korunmadığını test etmeyi amaçlamıştır.

Analizler sonucunda ölçeğin, "Algılanan Fayda", "Algılanan Kullanım Kolaylığı" ve "Kullanım Niyeti" gibi, giyilebilir spor teknolojilerine özgü birden fazla alt boyuta sahip olduğunu tespit edilmiştir. Faktör yapısının netleştirilmesi ve güçlü faktör yüklerinin sağlanması, ölçeğin yapısal

geçerliliğinin temel dayanağını oluşturur ve araştırmacılara bu algıların bağlamsal etkilerini inceleme imkanı sunar.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme (Katılım yorum'dan Tamamen Katılım yorum'a doğru)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Spor ve fiziksel aktivite ile ilgilenen bireyler, giyilebilir teknoloji kullanıcıları.

Age Group: Yetişkinler ve üniversite öğrencileri (Uyarlama çalışması örneğine bağlı olarak).

Population Details: Türkiye'de spor yapan ve/veya giyilebilir teknolojik spor ürünlerini kullanan bireylerden oluşan örneklem üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Kullanım niyeti, algılanan fayda, algılanan kolaylık, spor bilimleri, psikolojik ölçüm, **giyilebilir cihazlar**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Yayın içerisinde belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Arif YÜCE: arifyuce@eskisehir.edu.tr

Correspondence Address: Eskişehir Teknik Üniversitesi (Uyarlama çalışması'nın yapıldığı kurumlardan biri).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Uyarlama çalışması'nın yayınlandığı yıl 2020'dir.

İzinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar Arif YÜCE ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin kullanımı için orijinal ölçek sahiplerinden de izin alınması gerekebilir.

Ücret: Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle ücret talep edilmemektedir, ancak bu durum yazarlarla iletişime geçilerek teyit edilmelidir.

Kaynaklar

Yüce, A., Aydoğdu, V., Katırcı, H. ve Gökçe-Yüce, S. (2020). Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünleri Kullanım Algısı Ölçeği: Bir ölçek uyarlama çalışması. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 18(4), 113-124. DOI: [10.33689/spormetre.681835](https://doi.org/10.33689/spormetre.681835)

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [giyilebilir-teknolojik-spor-urunleri-kullanim-algisi-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2020/07/giyilebilir-teknolojik-spor-urunleri-kullanim-algisi-olcegi-toad.pdf)

Giyilebilir Teknolojik Spor Ürünleri Kullanım Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri bu kaynakta doğrudan sağlanmamıştır. Maddelere ulaşmak için, yukarıda belirtilen 2020 tarihli bilimsel makaleye (Yüce et al., 2020) başvurulması gerekmektedir. Maddeler, bireylerin giyilebilir spor ürünlerinin algılanan faydası, kullanım kolaylığı ve sosyal etkileri üzerine odaklanmaktadır.